

Archeologisch onderzoek Dokkumer- trekweg 4 te Buitenpost

Inventariserend veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 141

Concept

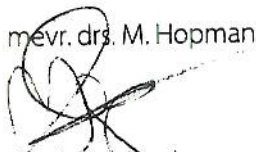

ISSN 1573-5710

Gemeente Achtkarspelen

Grontmij Nederland bv
Assen, 13 april 2005

Verantwoording

Titel : Archeologisch onderzoek Dokkumertrekweg 4 te Buitenpost
Projectnummer : 188435
Documentnummer : 188435
Revisie : 0
Datum : 13 april 2005

Auteur(s) : mevr.drs. A. Huizing
e-mail adres : a.huizing-schreur@grontmij.nl
Gecontroleerd : mevr. drs. M. Hopman
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd : dhr. ing. J. Knol
Paraaf goedgekeurd :

Administratieve gegevens

Datum opdrachtver- : 18 maart 2005
strekking

Opdrachtgever : Dhr. Th. Bouwmeester

Uitvoerder : Grontmij Nederland bv
Mevr. drs. A. Huizing-Schreur

Bevoegd gezag : Provincie Friesland
Dhr. dr. G. de Langen
Provinciaal archeoloog

Locatie : gemeente : Achtkarspelen
plaats : Buitenpost
toponiem : Dokkumertrekweg
RD coördinaten : centrum x 207.650
y 585.850
kaartblad : 6 Oost

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Aanleiding en doelstelling.....	5
2	Bureaustudie	6
2.1	Werkwijze	6
2.2	Historische en huidige situatie	6
2.3	Toekomstige situatie	6
2.4	Geologie.....	6
2.5	Bodem.....	7
2.6	Bekende archeologische waarden	7
2.6.1	Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS).....	7
2.6.2	Archeologische Monumentenkaart (AMK).....	7
2.6.3	Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)	8
2.6.4	Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE).....	8
2.6.4.1	Steentijd	8
2.6.4.2	Midden bronstijd-Middeleeuwen	8
2.7	Conclusie bureauonderzoek	9
3	Veldonderzoek	10
3.1	Methode.....	10
3.2	Resultaten	10
3.2.1	Boringen	10
3.2.2	Archeologie.....	11
3.2.3	Conclusie veldonderzoek.....	11
4	Evaluatie	12
4.1	Samenvatting en conclusie.....	12
4.2	Aanbeveling	12

Bijlage 1 Locatie plangebied

Bijlage 2 Locatie Boringen

Bijlage 3 Literatuurlijst

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De heer Bouwmeester heeft aan Grontmij Nederland bv opdracht gegeven voor het uitvoeren van een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) aan de Dokkumertrekweg 4 te Buitenpost, ten behoeve van een te realiseren stal. De locatie van het plangebied wordt aangegeven op bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het onderzoek is de bouw van een stal met een afmeting van 48 bij 38 m. Bij de graafwerkzaamheden die gepaard gaan met de bouw, wordt de bodem vergraven en daarmee eventuele archeologische resten verstoord. Doel van het IVO is het opsporen en in kaart brengen van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen in het plangebied. Op basis van de resultaten van het onderzoek kan, in overleg met het bevoegde gezag worden bepaald of vindplaatsen in aanmerking komen voor een vervolgonderzoek. Het onderzoek bestaat uit een korte bureaustudie, een karterend booronderzoek en een rapportage.

2 Bureaustudie

2.1 Werkwijze

Bij het bureauonderzoek is aandacht besteed aan de huidige en historische situatie van het plangebied. Verder zijn de bekende en potentiële archeologische waarden in kaart gebracht. Daarbij is gebruik gemaakt van het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS), de Archeologische Monumentenkaart (AMK), evenals bodem-, topografische en historische kaarten. Tevens is de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) geraadpleegd. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Deze verwachting is in het veld getoetst door middel van een karterend booronderzoek.

2.2 Historische en huidige situatie

Het plangebied ligt op een erf (grasland) net ten noorden van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden (punt 53, ANWB Topografische Atlas Friesland, p.53), aan de Dokkumertrekweg, ten oosten van Buitenpost in de gemeente Achtkarspelen in Friesland. Op een historische kaart van rond 1850 is de spoorlijn als gepland aangegeven (Grote Historische Atlas van Nederland, Noord Nederland). Er is dan nog geen boerderij ter plekke van het huidige plangebied. Op een kaart uit het begin van de 20^e eeuw is er bebouwing aanwezig, die vervolgens uitgebreid is tot de huidige situatie. De bouw van de boerderij zou erop kunnen wijzen dat de bodem in het plangebied verstoord is en eventuele archeologische resten verstoord of vernietigd zijn. Het gebied wordt gekenmerkt door een open en landelijk karakter.

2.3 Toekomstige situatie

In het plangebied zal een stal worden gerealiseerd. De diepte van de graafwerkzaamheden voor de realisatie van de kelder onder de stal zullen 60-80 cm bedragen, aldus een mondelinge mededeling van de opdrachtgever.

2.4 Geologie

Pleistocene (zie tabel 1) dekzandafzettingen worden in het plangebied relatief dicht onder het oppervlak aangetroffen, namelijk tussen 40 en 120 cm. Door temperatuurstijgingen en stijging van de grondwaterstand werd tijdens het Holoceen op het dekzand veen afgezet met daarop vervolgens zavel en klei (2300-600 jaar gelden), tijdens Subboreaal en Subatlanticum (Bodemkaart van Nederland, Blad 6 Oost Leeuwarden).

Tabel 1: indeling van het Kwartair

Chronostratigrafie		jaren geleden		
Kwartair	Holoceen	Subatlanticum	3.000-Heden	
		Subboreaal	5.000-3.000	
		Atlanticum	8.000-5.000	
		Boreaal	9.000-8.000	
		Preboreaal	10.000-9.000	
	Pleistoceen	Laat		130.000-10.000
			<i>Weichselien (ijstijd)</i>	120.000-10.000
		Midden		800.000-130.000
			<i>Saalien (ijstijd)</i>	200.000-130.000
		Vroeg		2.400.000-800.000

2.5 Bodem

Op de Bodemkaart van Nederland 1:50.000, blad 6 Oost Leeuwarden, wordt aangegeven dat de bodem in het plangebied bestaat uit zeeklei met profielverloop 3 (gMn83c, knippige poldervaaggrond). Dit houdt in dat de bodem bestaat uit zavel of klei op een tussenlaag van niet kalkrijke zware klei. Deze gronden zijn typerend voor het Noord-Oost Friese gebied.

Op de Bodemkaart van Nederland staan grondwatertrappen aangegeven. Grondwatertrappen geven een klassenindeling weer van de verschillende grondwaterstanden naar diepte en de seizoensvariatie in de grondwaterstanden. De trappen worden ingedeeld op een schaal van I tot VII (van respectievelijk nat tot extreem droog).

Het is bekend dat archeologische, organische resten bij een hoge grondwaterstand over het algemeen goed geconserveerd blijven. In diep ontwaterde (zand)gronden blijven organische resten bij uitzondering bewaard. In de omgeving van het plangebied wordt grondwatertrap III (GHG <40 cm, GLG 80-120 cm) aangegeven. Mogelijke archeologische, organische resten zullen in deze bodem waarschijnlijk goed bewaard zijn gebleven.

2.6 Bekende archeologische waarden

2.6.1 Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS)

In het archeologisch informatiesysteem ARCHIS staan alle bekende archeologische waarnemingen geregistreerd. Raadpleging van dit systeem wijst uit dat er geen waarnemingen in de directe omgeving bekend zijn.

2.6.2 Archeologische Monumentenkaart (AMK)

De AMK is een digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de ROB in samenwerking met de betreffende provincie is opgesteld. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. De kaart baseert zich op gegevens uit ARCHIS. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de ROB gehanteerde criteria (o.a. kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde). Volgens de AMK is er in en in de directe omgeving van het plangebied geen AMK-terrein geregistreerd.

2.6.3 Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)

De archeologische verwachtingskaart IKAW geeft een gebiedsindeling in vier categorieën weer op basis van de verwachting van archeologische vondsten (gebieden met een zeer lage, lage, middelhoge, dan wel hoge archeologische verwachting). De kaart is voornamelijk gebaseerd op bodemtypen. Volgens de IKAW heeft het gebied een middelhoge verwachtingswaarde.

De Provincie Fryslan adviseert echter geen gebruik meer te maken van deze kaart, aangezien de archeologische verwachtingskaart van het rijk (IKAW) onnauwkeurig en onbetrouwbaar bleek.

Hiervoor is de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) in het leven geroepen.

2.6.4 Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)

Ter bescherming van het bodemarchief en om archeologische belangen in hun waarde te kunnen schatten heeft de provincie Fryslan het initiatief genomen om, zoveel mogelijk in samenwerking met het rijk en de gemeenten, het bodemarchief en de daartoe behorende aanwezigheid van archeologie zo goed mogelijk in kaart te brengen. De FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra) geeft behalve de aanwezige waarden in Fryslân tevens adviezen hoe om te gaan met het bodemarchief in geval er plannen worden gemaakt, waarin het bodemarchief bedreigd wordt.

2.6.4.1 Steentijd

In het plangebied kunnen zich volgens de FAMKE op enige diepte archeologische lagen uit de steentijd bevinden, die zijn afgedekt door een veen- of kleidek. Mochten zich hier archeologische resten bevinden, dan zijn deze waarschijnlijk van goede kwaliteit. De provincie beveelt daarom aan om boringen uit te voeren voor plangebieden (FAMKE).

2.6.4.2. Midden bronstijd-Middeleeuwen

In het plangebied kunnen volgens de FAMKE archeologische resten uit de Midden Bronstijd - Vroege Middeleeuwen voorkomen. Per plan dienen minimaal zes boringen te worden gezet, waarbij duidelijk wordt of er vindplaatsen in het gebied aanwezig zijn.

Tabel 2: overzicht van archeologische perioden¹

Periode	Tijd
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)	tot 9000 voor Christus
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9000 – 4900 voor Christus
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5325 – 1900 voor Christus
Bronstijd	1900 – 800 voor Christus
IJzertijd	800 – 12 voor Christus
Romeinse Tijd	12 voor Christus - 450 na Christus
Vroege Middeleeuwen	450 – 1050 na Christus
Late Middeleeuwen	1050 – 1500 na Christus
Nieuwe Tijd	1500 na Christus – heden

¹ Ten behoeve van de dateringen is gebruik gemaakt van Lanting en Van der Plicht, 1996, 2000 en 2002.

2.7 Conclusie bureauonderzoek

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen archeologische terreinen of waarnemingen bekend. Echter indien de bodem in het plangebied onverstoorde is, kunnen in het dekzand vondsten en sporen uit de Steentijd tot en met de Bronstijd worden aangetroffen. In de klei en zavel sedimenten hierboven, die zijn afgezet tussen 2300-600 jaar geleden, kunnen archeologische resten worden verwacht uit de IJzertijd tot en met de Middeleeuwen. Deze conclusie wordt ondersteund door de gegevens uit de FAMKE.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het veldonderzoek is uitgevoerd door twee archeologen en heeft plaatsgevonden op 18 april 2005. Het archeologisch veldwerk heeft bestaan uit de volgende onderdelen:

- Het uitvoeren van handboringen. Ter plaatse van het plangebied zijn 5 boringen uitgevoerd met een Edelmanboor (10 cm) tot circa 1,0 m onder het maaiveld. De locatie van de boringen wordt weergegeven in bijlage 3. De vrijkomende grond van alle boringen is beoordeeld op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, bot, et cetera. Tevens is tijdens het booronderzoek gelet op de aanwezigheid van verkleuringen in de grond, die kunnen duiden op bewoningssporen of cultuurlagen. Relevante lagen zijn gezeefd op een 4 mm-zeef.
- Van de boorpunten zijn de RD-coördinaten met behulp van dGPS vastgesteld.

3.2 Resultaten

3.2.1 Boringen

Uit het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied bestaat uit klei op veen op zand. Over het algemeen bestaat het bodemprofiel van de boringen uit een bouwvoor (Ap-horizont) met daaronder lichte tot matig zware klei op veen met daaronder de Pleistocene zandondergrond.

De teelaardelaag onder het maaiveld is bruin of grijsbruin van kleur en circa 0,05 m dik en bestaat uit zware zavel tot lichte klei. De teelaardelaag wordt opgevolgd door een kleilaag, variërend in dikte van circa 0,25 tot 0,30 m. Deze klei is grijsbruin tot donkerbruin van kleur en is licht tot matig zwaar van textuur. In een enkel geval wordt de kleilaag onderbroken door een dunne zandlaag.

De kleilaag gaat geleidelijk over in een laag van donkerbruin half veraard tot veraard veen met een dikte variërend van 0,15 tot 0,40 m. Deze veenlaag gaat geleidelijk over naar een laag weinig zand met een matig tot zeer sterk humeuze structuur. Deze laag is donkerbruin tot bruin van kleur.

Bij enkele boringen (nrs. 3, 4 en 5, zie bijlage 2) is er een scherpe overgang zichtbaar van het venige matig humeuze of koffiebruine zand (B-horizont; inspoelingshorizont) naar de schone gele zandondergrond (C-horizont). Deze C-horizont bestaat uit matig fijn zand.

Bij de vijf uitgevoerde boringen werd een onverstoord bodemprofiel aangetroffen, die onderling een grote gelijkenis vertoonden wat betreft de gelaagdheid, de dikte van de lagen en de bodemsoort.

3.2.2 Archeologie

Tijdens het booronderzoek zijn geen vondsten aangetroffen.

3.2.3 Conclusie veldonderzoek

In het plangebied zijn 5 boringen uitgevoerd op circa 1824 m2. Tijdens het booronderzoek werd aangetoond dat de bodem in het plangebied onverstoord is. Er zijn geen vondsten of grondsporen aangetroffen.

4 Evaluatie

4.1 Samenvatting en conclusie

Dhr. Bouwmeester heeft aan Grontmij Nederland bv opdracht gegeven tot het uitvoeren van een archeologisch onderzoek ten behoeve van een nieuw te bouwen stal. Het onderzoek vindt plaats op een locatie met een oppervlakte van circa 1824 m².

Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de bodem en geologie van het plangebied en het opsporen en in kaart brengen van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat in het gebied een middelhoge trefkans bestaat voor het vinden van archeologische resten uit de Steentijd tot de Nieuwe Tijd. Hiervan zijn echter geen sporen of aanwijzingen gevonden in de boringen.

Het bodemonderzoek wijst uit dat de bodem onverstoord is.

4.2 Aanbeveling

Naar aanleiding van de resultaten van het archeologische onderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat zich binnen de plangebieden archeologische waarden bevinden. Hiermee lijken de plangebieden vrij van beperkingen ten aanzien van graafwerkzaamheden. Hoewel er geen beperkingen zijn tijdens graafwerkzaamheden, willen wij u erop attenderen dat het onderzoek is gebaseerd op een steekproef (overeenkomstig de richtlijnen). Indien tijdens de uitvoering onverhoopt archeologische resten worden aangetroffen, dient direct contact te worden opgenomen met het bevoegd gezag, de provinciaal archeoloog van Friesland, dhr. dr. G. de Langen.

Bijlage 1

Locatie plangebied

Legenda

- WAARNEMINGEN
- VONDSTMELDINGEN
- TOP10 ((c)TDN)
- PLAATSNAMEN
- IKAW
  - zeer lage trefkans
  - lage trefkans
  - middelhoge trefkans
  - hoge trefkans
  - lage trefkans (water)
  - middelhoge trefkans (water)
  - hoge trefkans (water)
  - water
- niet gekarteerd
- PROVINCIES

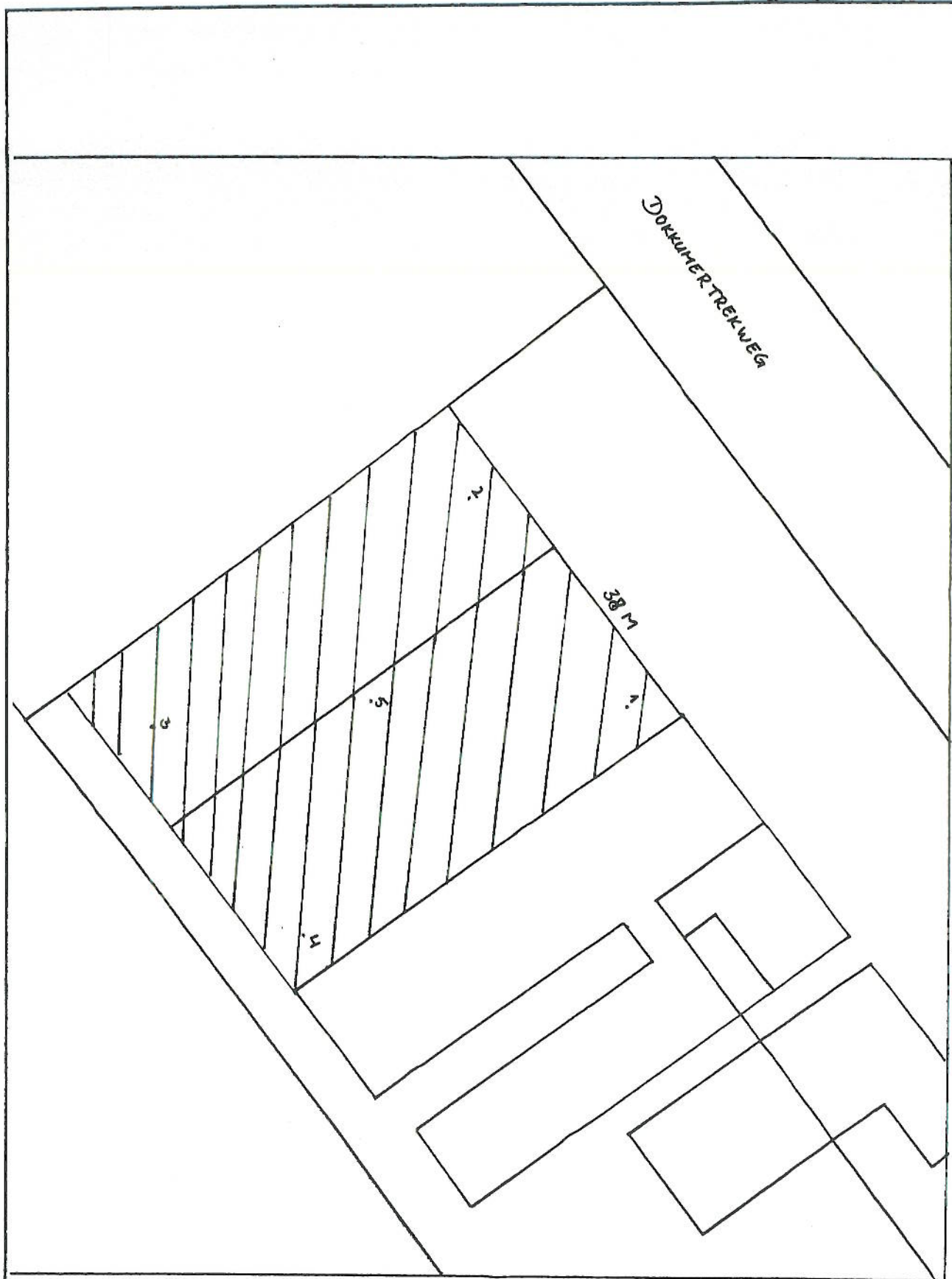

ROB
Archisil

Bijlage 2

Locatie Boringen

Locaties Boringen

Bron: veldwerk Grontmij april 2005

Schaal 1:500

 Grontmij

bijlage: 3
PN: 188435

Bijlage 3

Literatuurlijst

Bijlage 3

Literatuurlijst

- Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, Blad 6 Oost Leeuwarden; Stichting voor Bodemkartering, Wageningen 1981.
- Grote Provincie Atlas, schaal 1:25000, Friesland; Wolters-Noordhoff Atlasproducties Groningen, 1991.
- Grote Historische Atlas van Nederland, schaal 1:50.000, 2 Noord-Nederland, 1830-1855, Wolters -Noordhoff Atlasproducties, 1990.
- ANWB Topografische Atlas, schaal 1:25.000, Friesland, ANWB Media, Uitg. Bart Bennis, 2004.

Natuurtoets

besluit bij besluit van

d.d. **20-10-2005** nr. **04-549**

Bouwlocatie Dokkum, trekweg 4 te Buitenpost

Teamleider Toetsing en Vergunning
gemeente Afnikarspeien

J. J. Bronsveld

Concept

De heer Bouwmeester

Grontmij Nederland bv
Drachten, 25 april 2005

Verantwoording

Titel : Natuurtoets
Projectnummer : 188435
Documentnummer : 05/0875
Revisie :
Datum : 25 april 2005

Auteur(s) : ing. M. Heegstra
e-mail adres : marit.heegstra@grontmij.nl
Gecontroleerd : ing. R. Bijlsma
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd : ing. Y. de Leeuw
Paraaf goedgekeurd :

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Plangebied	5
3	Wetgeving.....	6
4	Beoordeling	7
4.1	Methode	7
4.2	Resultaten	7
5	Aanbevelingen.....	8
6	Conclusies	9
7	Bronnen.....	10

1 Inleiding

Het voornemen is om op het perceel Dokkumertrekweg 4 te Buitenpost twee varkenstallen te bouwen. Om dit mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden.

Een wijzigingsbevoegdheid mag uitsluitend worden toegepast indien onder andere middels een ecologisch onderzoek is aangetoond dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurwaarden.

Om hieraan te voldoen, vindt hier een toetsing aan de Flora- en faunawet plaats.

Behalve vanuit de procedure voor bestemmingsplanwijziging vloeit ook vanuit deze wet- en regelgeving voort dat een dergelijke toets nodig is.

Middels de wet- en regelgeving voor natuur zijn bepaalde natuurgebieden, planten- en diersoorten beschermd en zij mogen niet in hun voortbestaan worden geschaad. Met de voornemens voor de nieuw te bouwen stallen bestaat een kans dat hier wel sprake van kan zijn.

Voortvloeiend vanuit deze wet is het daarom van belang om goed in beeld te krijgen wat voor natuurwaarden (o.a. wettelijke beschermde soorten) er in het gebied aanwezig zijn en dient beoordeeld te worden in hoeverre er mogelijke negatieve effecten optreden als gevolg van de voorgenomen ingreep op deze waarden.

Met deze toets wordt inzichtelijk gemaakt welke nadelige effecten door de nieuw te bouwen stal te verwachten zijn op de mogelijk aanwezige natuurwaarden (beschermde gebieden en soorten), welke maatregelen getroffen moeten worden om de eventuele schade te beperken/compenseren en/of er een ontheffing (ex. art.75 Flora- en faunawet) voor beschermde soorten aangevraagd dient te worden.

2 Plangebied

Het perceel waar de nieuw te bouwen stallen geplaatst zullen worden ligt ten oosten van Buitenpost, aan de spoorlijn en de Stroobosser trekvaart. Het perceel is nu grasland en is omsloten door sloten (zie bijlage 1 t/m 3).

De twee nieuw te bouwen stallen zullen tegen elkaar en als geheel tegen de bestaande stallen gebouwd worden. De lengte en de voorgevel van de nieuwbouw sluiten aan op de bestaande stallen. Dit betekent dat in de nieuwe situatie de voorgevels van alle stallen (bestaande en nieuw) zich op dezelfde rooilijn bevinden. De nieuw te bouwen stallen zullen net zo lang worden als de bestaande stal (48,0 meter). De totale lengte van de voorgevels van de twee nieuwe stallen zal ongeveer 38,0 meter zijn. De omliggende sloten blijven bestaan en worden niet gedempt.

3 Wetgeving

Het plangebied ligt niet in of nabij een Vogel-, Habitatrichtlijngebied en/of een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Daarom zijn de hierbij horende wetten en regelgeving niet van toepassing op het plangebied.

De Flora- en faunawet is wel toepassing. Het hoofddoel van deze wet is namelijk dat alle in het wild voorkomende planten- en diersoorten zoveel mogelijk met rust gelaten moeten worden. Wanneer er in de of bij de Flora- en faunawet aangewezen soorten zich in het betreffende plangebied bevinden, betekent dit dat zij extra aandacht behoeven.

Voor deze soorten geldt dat activiteiten, ruimtelijke ingrepen en gebruik dienen te worden getoetst aan de verbodsbepalingen uit de wet. Het is verboden beschermde inheemse planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere manier van hun groeiplaats te verwijderen. Met betrekking tot beschermde dieren is het verboden deze te doden, verwonden, te vangen, opzettelijk te verontrusten, nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, weg te nemen of te verstoren. Bovendien is het niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Overtreding van de verboden kan alleen met ontheffing, onder voorwaarde dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in het geding komt.

4 Beoordeling

4.1 Methode

Aan de hand van literatuurstudie, verspreidingsgegevens en een aanvullend veldbezoek is bepaald of er in het plangebied beschermde soorten voorkomen. Het bezoek aan het plangebied heeft plaatsgevonden op 15 april 2005 door een ecoloog, werkzaam bij adviesbureau Grontmij.

4.2 Resultaten

Uit de deskstudie waar een eerste verkenning is gedaan van de natuurwaarden in het vak van 5 x 5 kilometer waarin de bouwlocatie ligt, blijkt dat er verschillende diersoorten voorkomen die bescherming genieten in het kader van de Flora- en faunawet (verschillende soorten vleermuizen, muizen, amfibieën e.d.) (zie ook bijlage 4) Met het oog hierop is tijdens het veldwerk gekeken in hoeverre deze beschermde dieren op de voorgenoemde bouwlocatie voorkomen.

Op de locatie zijn geen planten, zoogdieren en amfibieën waargenomen die bescherming genieten in het kader van de Flora- en faunawet. In de omgeving komen mogelijk wel beschermde diersoorten voor die het plangebied gebruiken als foerageergebied (b.v. haas, muizen, hermelijn, wezel). Het gaat hier dan om algemeen voorkomende soorten. De bouw van de stallen zal op deze soorten geen negatieve invloed hebben.

Behalve bovengenoemde diersoorten gebruiken vogels mogelijk het terrein ook als foerageergebied en eventueel als broedgebied. Binnen de Flora- en faunawet vormen vogels een aparte categorie. Voor deze diergroep is namelijk een apart beschermingsregime van toepassing. Aantasting van een klein deel van het foerageergebied zal de instandhouding van de soort niet benadelen. Echter, dit geldt wel wanneer vogels het terrein gebruiken om te broeden. Er kan dan sprake zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen.

Op ca. 500 meter afstand van de huidige stallen is een bosje midden in weiland aanwezig. In de toekomstige situatie zal deze afstand ca. 300 m bedragen. De bouw van stallen heeft geen invloed op dit bosje. Naar verwachting wordt het gebruikt als broed- en leefgebied van bosrandvogels (kleine zangvogels). Over het algemeen hebben deze kleine zangvogels tijdens het broedseizoen een actieradius van 60 tot hooguit 200 meter rond het nest waar zij voedsel te verzamelen. In het geval van een broedende roofvogel in het bosje zal de actieradius 1 à 1,5 km rond het nest zijn. Verlies aan mogelijk foerageergebied is door de stalbouw niet substantieel (zie ook bijlage 3 foto 2)

5 Aanbevelingen

Het advies is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden (15 maart – 15 juni). Bovendien wordt vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit dit als vuistregel gehanteerd, opdat plannen of projecten geen schade kunnen berokkenen aan de al in het gebied broedende vogels en hun nesten. Wanneer hiermee rekening wordt gehouden, is het niet nodig om een ontheffing aan te vragen.

Wanneer de werkzaamheden toch worden uitgevoerd in het broedseizoen, bestaat een kans dat de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden. Er zal daarom zekerheid moeten zijn over de afwezigheid van broedvogels (het gebied afzoeken). Is dat niet met zekerheid vast te stellen dan dient er een ontheffing aangevraagd te worden, wat het planproces onnodig kan vertragen.

6 Conclusies

Op basis van de resultaten van de deskstudie en veldwerk in relatie tot de wijze waarop de bouwlocatie ingericht zal worden kan geconcludeerd worden dat er geen wezenlijke effecten optreden bij natuurwaarden. Soorten beschermd middels Flora- en faunawet worden niet in hun voortbestaan geschaad. Na de realisatie van de stallen blijft er voldoende gunstig leefgebied over voor alle (beschermde) soorten.

Het aanvragen van een ontheffing (ex. art. 75 Flora- en Faunawet) is in dit geval niet nodig.

7 Bronnen

Boeken, rapporten en brochures

Bergsma, G., et al, 2000, Dagvlinder in Fryslân, het vluchtige vastgelegd, Friese Pers Boekerij/KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., et al., 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Klaver, K., et al., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

LNV, 2003. Ondernemen en de Flora- en faunawet.

LNV, 2004. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!

Meijden, van der, D., 2004, Teksten Flora- en faunawet - editie 2005, Koninklijke Vermande, Den Haag.

Websites

Libellenwerkgroep Fryslân De Hynstebiter
Website met informatie over libellen in Friesland.
www.hynstebiter.nl

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit
Website ministerie van LNV over natuurwetgeving en beschermde soorten.
www.minlnv.nl/thema/groen/natuur/

Natuurloket
Website met per kilometerhok gegevens over de aanwezigheid van planten en dieren in Nederland.
www.natuurloket.nl

RAVON
Website van Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland.
www.ravon.nl

Vleermuis.net
Het netwerk voor informatie over vleermuizen in Nederland.
www.vleermuis.net

Vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming
Website met info over zoogdieren en hun bescherming.
www.vzz.nl

Bijlage 1 Voorgenomen bouwlocatie

 Voorgenomen bouwlocatie

Bijlage 2 Luchtfoto voorgenomen bouwlocatie

 Voorgenomen bouwlocatie

Bijlage 3 Foto's voorgenomen bouwlocatie

Foto 1: Voorgenomen bouwlocatie vanuit noordelijke richting

Foto 2: Voorgenomen bouwlocatie vanuit westelijke richting met bosje op achtergrond (1)

Foto 3: Voorgenomen bouwlocatie vanuit westelijke richting (2)

Globaal rapport verspreiding beschermde en bedreigde soorten

Samenstelling: 19-4-2005

Let op: Aan deze gegevens kunnen geen rechten worden ontleend. Lees ook de afwijzing van **aansprakelijkheid** op onze website.

Weergegeven wordt het aantal waargenomen beschermde en bedreigde soorten (en dus niet het aantal individuen).

Als het rapport aangeeft dat er in een kilometerhok geen beschermde soorten zijn aangetroffen, en het hok is niet goed onderzocht, dan wil dat niet zeggen dat er geen beschermde soorten (kunnen) voorkomen. Het zal dan veelal nodig zijn om een aanvullend veldonderzoek uit te (laten) voeren. Als een kilometerhok goed is onderzocht hoeft u voor die soortgroep geen aanvullend veldonderzoek te doen.

De achterliggende databestanden worden regelmatig geactualiseerd dan het bestand waar dit rapport op is gebaseerd. Het kan dus zijn dat er voor enkele soortgroepen al meer gegevens beschikbaar zijn dan dat er in dit globale rapport worden weergegeven. Als u een volledig rapport met gegevens aanvraagt, krijgt u uiteraard de meest recente set aan gegevens.

HET NATUURLOKET

Toernooiveld 1

6525 ED Nijmegen

tel: 024 - 365 23 72

fax: 024 - 365 23 74

info@natuurloket.nl

Rapportage voor kilometerhok X: 207 / Y: 585

Soortgroep	FF*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Actualiteit*
Vaetplanten	4		8	goed	1/1/'90-1/10/'01
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren	4	4		slecht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels	18			matig	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën	1	1	1	slecht	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders				slecht	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				matig	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Overige ongewervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Landelijke vegetatedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

* Legenda

FF = Flora- en faunawet

H/V = Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn

RL = Rode Lijst

(#) = levens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

 niet van toepassing